Maj 2023r.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku

za rok 2022

Na podstawie art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

Instytucją przeciwdziałania wkluczeniu społecznemu oraz wspierającą rodziny na terenie Gminy Mieścisko jest **ośrodek pomocy społecznej,** który realizując zadania własne i zlecone dąży do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywania szans oraz podnoszenia poziomu życia mieszkańców.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku w roku sprawozdawczym realizował zadania wynikające głównie z niżej wymienionych ustaw:

- o pomocy społecznej,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- o karcie dużej rodziny,
- o systemie ubezpieczeń społecznych,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- o dodatkach mieszkaniowych,
- prawo energetyczne,
- o systemie oświaty,
- prawo ochrony środowiska (czyste powietrze)
- o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"
- o dodatkach osłonowych,
- o pomocy obywatelom Ukrainy,
- o dodatku węglowym,
- o dodatku do niektórych źródeł ciepła,
- o dodatku elektrycznym.

Kadra ośrodka pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku na dzień 31.12.2022 r. zatrudniał 10 pracowników na umowę o pracę na 9,25 etatu oraz na umowę zlecenia, co ilustruje poniższe zestawienie graficzne.

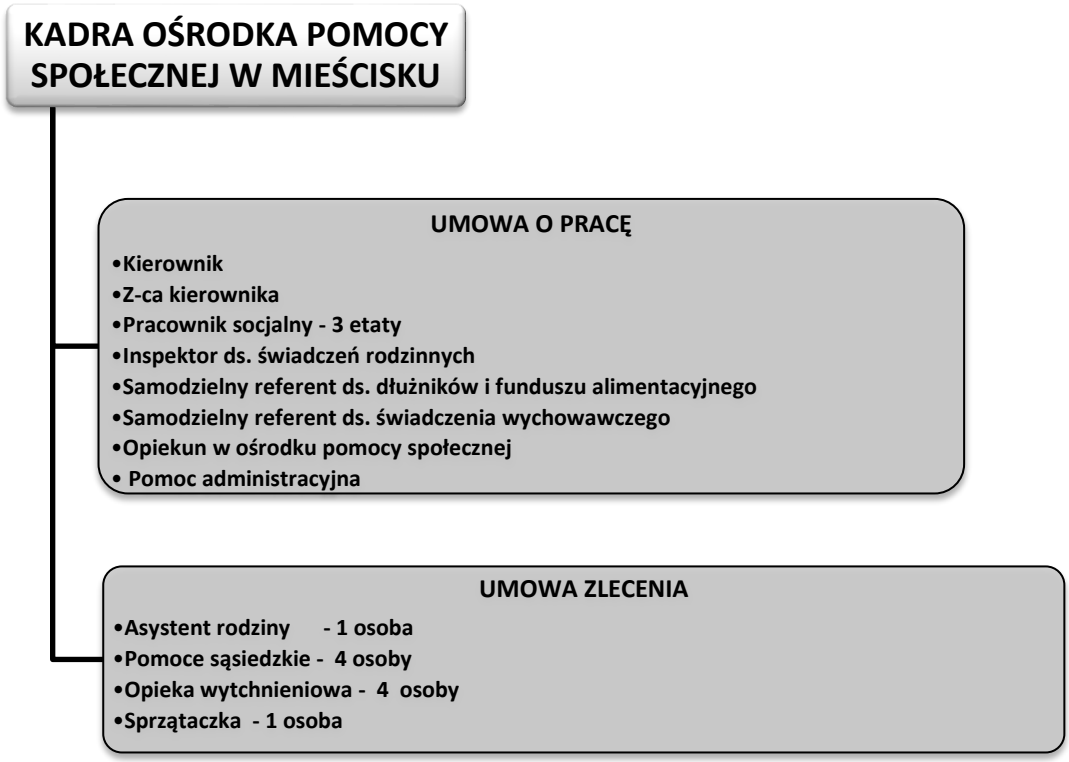

Zakres działań pracowników ośrodka pomocy społecznej podejmowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy, co wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzkimi, wspierania ich, ale nie wyręczania. Działania te zmierzają do wzmacniania, odzyskiwania zdolności osób oraz rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

POMOC SPOŁECZNA

Zadaniem pomocy społecznej jest zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom z różnymi dysfunkcjami oraz integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie, stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776 zł,** zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej"
- osobie w rodzinie , w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600 zł,** zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie"

przy jednoczesnym wystąpieniu w rodzinie dysfunkcji zaburzających prawidłowe jej funkcjonowanie w szczególności:

- ubóstwo,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- bezrobocie,

W rodzinach rolniczych przyjmowało się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości **345 zł.**

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie *	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	166	109	311
w tym:			
świadczenia pieniężne	85	84	212
świadczenia niepieniężne	86	48	189
Praca socjalna ogółem:		223	558
- w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	114	247

* Liczba rodzin i osób w rodzinach nie sumuje się, gdyż w okresie sprawozdawczym występowały rodziny, które otrzymały pomoc zarówno w formie: finansowej, rzeczowej bądź usługowej, czy też w postaci pracy socjalnej.

Jednym z najważniejszych wyzwań współczesnej polityki społecznej jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Niezwykle ważną rolą, oddziałującą bezpośrednio na środowisko zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym odgrywa ***praca socjalna.*** Polega ona na podejmowaniu przez pracowników socjalnych działań na rzecz osób i rodzin, które mają przyczynić się do wzmacniania, odzyskiwania zdolności tych osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Praca socjalna w rodzinach prowadzona była między innymi poprzez: monitorowanie w zakresie utrzymania porządku w mieszkaniu, kształtowanie właściwych postaw społecznych i poprawne funkcjonowanie w środowisku; współpracę z rodziną w zakresie terminowych opłat mieszkaniowych i przeciwdziałanie postępowaniu eksmisyjnemu; współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie szeroko rozumianej pomocy zdrowotno- usługowo- pielęgnacyjnej; współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie likwidacji barier architektonicznych ze środków PEFRON; przyznawanie uprawnień do bezpłatnej opieki zdrowotnej, itp.

Praca socjalna to każde działanie wykonywane przez pracownika socjalnego w siedzibie ośrodka pomocy społecznej , w środowisku domowym rodzin i osób, instytucjach i urzędach.

W ramach pracy socjalnej wykonano między innymi następujące działania:

- z okazji Świąt Bożego Narodzenia przy współudziale Starostwa Powiatowego w Wągrowcu z Gminy Scharnebeck z Niemiec otrzymano **186 paczek świątecznych**, które przekazano **osobom samotnym** oraz **dzieciom** z rodzin objętych pomocą społeczną w 2022r.
- z okazji Świąt Bożego Narodzenia pozyskano paczki żywnościowe od lokalnego przedsiębiorcy dla rodzin i osób samotnych - 14 osób i rodzin,
- w okresie sprawozdawczym przyjęto **4 zgłoszenia** o charakterze **przemocy w rodzinie,** do pracy z tymi rodzinami Zespół Interdyscyplinarny powołał **4 grupy robocze**, których skład ustalony został w zależności od rodzaju stwierdzonej przemocy. Grupy robocze miały 8 spotkań,
- w ramach ogólnopolskiego projektu pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej tzw. **„SZLACHETNA PACZKA",** realizowanego przez Stowarzyszenie „Wiosna" w Krakowie zgłoszono **9 rodzin,**
- w okresie sprawozdawczym wydano **4 skierowania** do CARITAS Gniezno po odbiór żywności w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014-2020" współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Z pomocy żywnościowej skorzystały rodziny z Ukrainy ,
- pośredniczono w otrzymaniu 1 mieszkania dla rodziny wielodzietnej,
- udzielono wsparcia **8 rodzinom** , które ucierpiały w wyniku zdarzenia losowego – pożar budynku oraz remont dachu uszkodzonego w wyniku wiatru,
- wypełniono i przekazano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu wnioski o dofinansowanie w zakresie likwidacji barier architektonicznych **dla 2 rodzin,** które oczekują na rozpatrzenie,
- **9 osobom** potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni, wydano w tym zakresie 14 decyzji,
- pośredniczono w otrzymaniu przez 11 rodzin z Ukrainy skierowań do marketu „Biedronka" – bony żywnościowe po 2.000,00 zł (organizatorem był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – Centrum Integracji Cudzoziemców w Poznaniu)
- pośredniczono w wydaniu nowego dowodu osobistego (2 osobom zorganizowano wykonanie fotografii w miejscu zamieszkania i złożenie wniosku w punkcie mobilnym),
- udzielono informacji i pomocy w wypełnieniu i skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania stopnia niepełnosprawności oraz świadczenia uzupełniającego

Główne źródło utrzymania rodzin objętych pomocą społeczną to:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- zasiłki dla osób bezrobotnych,
- świadczenia emerytalno – rentowe,
- wynagrodzenie za pracę.

Nadmienić należy że **37 osób i rodzin** objętych pomocą nie posiadało żadnego stałego źródła dochodu (dochód z tytułu pracy, emerytury, renty itp.), jedyne ich źródło utrzymania stanowiły zasiłki wypłacane przez ośrodek pomocy społecznej.

Najczęstsze powody przyznania pomocy w roku 2022

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin*	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	65	174
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	62	198
Niepełnosprawność	50	124
Długotrwała lub ciężka choroba	41	85
Bezrobocie	40	136

*w jednej rodzinie może występować kilka powodów przyznania pomocy

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, że w roku 2022 dominującym problemem stanowiącym przyznanie świadczeń z pomocy społecznej było **ubóstwo,** które powoduje obniżenie standardu życia i utratę poczucia godności (za ubóstwo należy uznać osobę lub rodzinę w której dochód na osobę jest równy lub niższy kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj.: 776 zł i dochodu na osobę w rodzinie tj.: 600 zł).

Z analizy powodów przyznawania pomocy w roku 2022 wynika, że pomocą objęta została również znaczna liczba rodzin **bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i nie radzących sobie z problemami dnia codziennego** tj.: rodzin życiowo niezaradnych, nie podejmujących żadnych odpowiednich działań w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Bezradności tej nie należy jednak mylić z problemem posiadania przez rodzinę niewystarczających środków finansowych na zabezpieczenie tych potrzeb, gdyż w tym wypadku niezaspokojenie ich nie musi występować w parze z nieprawidłowym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych. O bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego powinno mówić się w odniesieniu do rodzin, które posiadają wystarczające środki finansowe na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, lecz środkami tymi dysponują w nieodpowiedni sposób. Kolejnymi ważnymi powodami przyznawania pomocy była: **niepełnosprawność** potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, **długotrwała lub ciężka choroba** oraz **bezrobocie** potwierdzone w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu.

Szczegółowa analiza wydatków na realizację świadczeń z pomocy społecznej

Świadczenia z pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne, udzielane bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (zadanie własne)

Liczba osób, umieszczonych w DPS, za które ponoszona jest odpłatność	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
6	**72**	**226.649,70**

Z powyższych danych wynika, że **6 osobom** wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych opłacono pobyt w domach pomocy społecznej (5 osobom przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Srebrnej Górze i 1 osobie w Domu Pomocy Społecznej w Dębnie).

SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE (zadanie własne w całości finansowane z dotacji celowej budżetu państwa)

Liczba osób, za których opłacono składkę zdrowotną	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
17	**172**	**8.893,04**

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, a niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

ZASIŁKI OKRESOWE (zadanie własne w całości finansowane z dotacji celowej budżetu państwa)

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku w zł
48	**323**	**148.578,93**	**47**	**140**	**460,00**

Zasiłki okresowe przyznawane i wypłacone były w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, z powodu innych uzasadnionych przyczyn oraz długotrwałej choroby. Wszystkie zasiłki wypłacone zostały w części zagwarantowanej z budżetu państwa i stanowiły 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny.

ZASIŁKI CELOWE (zadanie własne)

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku w zł
Zasiłek celowy	**35**	**120**	**32.575,20**	**35**	**79**	**271,46**
Zasiłek celowy – zdarzenie losowe	**6**	**6**	**8.714,80**	**6**	**14**	**1.452,47**
Specjalny zasiłek celowy	**22**	**54**	**13.710,00**	**22**	**49**	**253,89**

Zasiłek celowy ma charakter pomocy doraźnej. Pomoc w formie zasiłku celowego udzielana była m.in. na zakup żywności, leków.

W sytuacjach wskazanych przez pracownika socjalnego, gdzie istniało domniemanie korzystania z przyznanej pomocy w sposób niezgodny z przeznaczeniem, świadczenie miało charakter niepieniężny, a kwota świadczenia uznaniowa i była zależna od możliwości finansowych ośrodka.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe przyznawany był **specjalny zasiłek celowy**, którego wysokość miała również charakter uznaniowy. W okresie sprawozdawczym świadczenia te były wypłacone najczęściej z powodu występowania w rodzinie długotrwałej choroby lub niepełnosprawności, powodujące znaczny wzrost kosztów utrzymania rodziny.

ZASIŁKI STAŁE (zadanie własne w całości finansowe z dotacji celowej budżetu państwa)

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Średnia kwota zasiłku w zł
18	**169**	**98.813,79**	**18**	**24**	**584,70**

Zasiłki stałe stanowią świadczenie obligatoryjne i są uzależnione od orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz niezdolności do pracy z powodu wieku i wysokości posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (zadanie zlecone)

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
6	**1456**	**84.354,00**	**5**	**25**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze skierowane były dla **5 dzieci** oraz **1 osoby dorosłej** z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania, a zakres usług obejmował przede wszystkim rehabilitację fizyczną, zgodnie z zaleceniami lekarskimi oraz pomoc w formie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

Wpływy z odpłatności świadczeniobiorcy za specjalistyczne usługi opiekuńcze wyniosły **13.342,25 zł** i zostały przekazane do Urzędu Gminy w Mieścisku, następnie w odpowiedniej wysokości przekazane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

USŁUGI OPIEKUŃCZE (zadanie własne)

11 osobom udzielono wsparcia w ramach usług opiekuńczych.

Wykonano:

- **2522 godziny** usług opiekuńczych u 8 podopiecznych realizowanych przez pomoc sąsiedzką
- **700 godzin** usług opiekuńczych u 3 podopiecznych realizowanych przez opiekunkę.

Usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania podopiecznych, a zakres prac obejmował przede wszystkim wykonywanie podstawowych, codziennych czynności domowych, w tym między innymi: utrzymanie czystości i porządku w mieszkaniu, robienie zakupów, palenie w piecu, załatwianie spraw urzędowych.

W oparciu o uchwałę Rady Gminy Mieścisko podopieczni za świadczone usługi opiekuńcze ponosili odpłatność w zależności od dochodu osoby korzystającej z tego świadczenia. W 3 rodzinach, gdzie dochód był niższy niż kryterium uprawniające podopieczni zwolnieni byli z ponoszenia odpłatności. Wpływy za usługi opiekuńcze wynosiły łącznie **13.072,84 zł** i stanowiły dochód gminy.

RZĄDOWY PROGRAM „Posiłek w szkole i w domu" (zadanie własne)

Głównym założeniem wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym, z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, zjedzenia gorącego posiłku w szkole oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

1) posiłek,
2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności ,
3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób objętych pomocą	Liczba świadczeń	Koszt w zł		
			Środki własne	Dotacja celowa	Łączny koszt dożywiania
Posiłki w placówkach oświatowych	76 dzieci	10142	32.243,97 w tym z FA: 3.306,41	79.050,00	111.293,97
Zasiłki celowe	27 rodzin	114	3.356,03	33.300,00	36.656,03
Świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych	10 rodzin	51	400,00	16.650,00	17.050,00
RAZEM:		**10307**	**36.000,00** w tym z FA: 3.306,41	**129.000,00**	**165.000,00**

Wsparciem w ramach Programu dożywiania objęto ogółem: **147 osób,** a udział środków własnych gminy stanowił: **21,82 %** kosztów programu dożywiania.

W ramach wydatkowanych środków własnych w oparciu o założenia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu", w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełniało wymagań ustawowych, a wyrażało chęć zjedzenia posiłku, na wnioski dyrektorów szkół i przedszkola **6 dzieciom** udzielono pomocy w formie opłacania posiłków w szkole.

ŚWIADCZENIA RODZINNE (zadanie zlecone)

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych:

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674 zł.** W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764 zł**.
Z kolei kryterium dochodowe do otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe) wynosi **1.922 zł.**

Rodzaje wypłaconych świadczeń rodzinnych:

1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego (95 zł do 5 lat; 124 zł do 18 lat; 135 zł do 21 lat)
2. „Złotówka za złotówkę" świadczenie przyznawane w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego.
3. Świadczenia opiekuńcze:
   - zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł),
   - świadczenie pielęgnacyjne (2.119 zł).
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (1.000 zł).
5. Świadczenie rodzicielskie – dla osób nieposiadających prawa do zasiłku macierzyńskiego z innego tytułu niezależne od dochodu rodziny, przez okres 1 roku od urodzenia dziecka (1.000 zł).
6. Zasiłek dla opiekuna (620 zł).

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wykonanie
Zasiłek rodzinny	162	**3195**	**370.639,00 zł**
Dodatki do zasiłku rodzinnego:	X	**1857**	**227.145,60 zł**
Z tytułu urodzenia dziecka	X	11	11.000,00 zł
Z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	X	130	48.542,60 zł
Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	X	148	28.145,00 zł
Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	X	190	20.720,00 zł
Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	X	182	18.167,00 zł
Z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (dojazd/internat)	X	560	40.483,00 zł
Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	X	636	60.088,00 zł
Złotówka za złotówkę	15	**x**	**35.139,76 zł**
Świadczenia opiekuńcze:	X	x	x
Zasiłek pielęgnacyjny	228	2536	547.370,24 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	83	928	1.958.090,70 zł
Świadczenie rodzicielskie	25	**162**	**151.273,30 zł**
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	32	**33**	**33.000,00 zł**
Zasiłek dla opiekuna	1	**12**	**7.440,00 zł**
OGÓŁEM	x	x	**3.330.098,60 zł**

Składki na ubezpieczenia społeczne
Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna opłacana jest składka na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od wysokości pobieranego świadczenia przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia. W okresie sprawozdawczym opłacono do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych **503** składki, w łącznej kwocie **287.068,60 zł,** do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego **12** składek, w łącznej kwocie **1.275,00 zł**.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne
Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna opłacana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne od wysokości pobieranego świadczenia w przypadku, gdy świadczeniobiorca nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W okresie sprawozdawczym opłacono do ZUS **302** składki, w łącznej kwocie **55.962,18 zł.**

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY (zadanie zlecone)

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **900 zł.**
W przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900 zł, o kwotę nie wyższą, niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z powyższym zapisem jest niższa niż 100 zł świadczenie to nie przysługuje.
Kwota przyznanego świadczenia uzależniona jest od ustalonych alimentów wyrokiem sądowym, jednakże nie więcej niż **500 zł** na jedno dziecko.
W okresie sprawozdawczym wypłacono **273** świadczeń dla **19** rodzin, w tym **29** osób uprawnionych (dzieci), na łączną kwotę **116.453,84 zł.**
W 2022 r. zwrot od dłużników alimentacyjnych wyniósł **120.339,12 zł** (wzrost o 1.760,01 zł, niż w poprzednim okresie sprawozdawczym).

Z dokonanego zwrotu **120.339,12 zł:**

- **28.057,20 zł -** przekazano na dochody własne gminy (40%)
- **42.085,74 zł** - przekazano na dochód budżetu państwa (60%)
- **50.196,18 zł** – przekazano na dochód budżetu państwa (odsetki ustawowe)

Z otrzymanej kwoty wyegzekwowanej od dłużnika alimentacyjnego, w pierwszej kolejności pomniejsza się odsetki (do całkowitej ich spłaty od całości zadłużenia), które przekazuje się w całości do budżetu państwa. Po spłacie odsetek następuje pomniejszenie należności głównej w relacji 40% do gminy wierzyciela i 60% do budżetu państwa.
Według stanu ewidencyjnego Ośrodka, prowadzonego od października 2008 r., na dzień 31 grudnia 2022r. zewidencjonowanych zostało **140 dłużników alimentacyjnych.**
Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych był aktualizowany w okresach co 14 dni do 5-ciu Biur Informacji Gospodarczej przy zaległościach za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w ewidencji BIG-u było **62** dłużników alimentacyjnych.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (zadanie zlecone)

Program „Rodzina 500 plus" ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych.
Świadczenie wychowawcze w wysokości **500 zł** miesięcznie otrzymują rodzice niezależnie od dochodu do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.
Od 1 stycznia 2022 r. przyjmowanie wniosków o świadczenie wychowawcze przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Tutejszy ośrodek pomocy społecznej przyznane świadczenia wychowawcze, wypłacał do dnia 31 maja 2022r. W tym czasie programem „Rodzina 500 Plus" objętych było **676 rodzin,** wypłacono świadczeń wychowawczych dla **1122 dzieci**, na łączną kwotę **2.701.161,30 zł.**
Tutejszy ośrodek nadal zajmuje się realizacją świadczenia wychowawczego w zakresie wniosków, które w ubiegłych latach zostały przekazane do Wojewody Wielkopolskiego celem rozpatrzenia, czy w stosunku do danej rodziny mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

DODATEK MIESZKANIOWY (zadanie własne)

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie poniższe trzy warunki:

- posiadających tytuł prawny do lokalu
- spełniających kryterium dochodowe
- zamieszkujących lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

W roku 2022 dodatek mieszkaniowy przysługiwał jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie, średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym – 40 % oraz w gospodarstwie wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Kryterium metrażowe uzależnione jest od liczby osób zamieszkujących w lokalu mieszkalnym. W 2022 roku uprawnionych było 30 rodzin z gminy Mieścisko, którym przyznano
269 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę **89.972,71 zł,** ze środków własnych gminy

DODATEK ENERGETYCZNY (zadanie zlecone)

Dodatek energetyczny przysługuje osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy i są stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej, zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej.
Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022r. dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosiła **12,09** zł/miesiąc
- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła **16,79** zł/miesiąc
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła **20,15** zł/miesiąc

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 maja 2022 r. do dnia 30 kwietnia 2023r. dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi **13,38** zł/miesiąc
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi **18,58** zł/miesiąc
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi **22,30** zł/miesiąc

W okresie od stycznia 2022 r. do maja 2022 r. 9 rodzinom wypłacono **30** dodatków energetycznych, na łączna kwotę **501,92 zł.**

Wypłata dodatków energetycznych w roku 2022 trwała do okresu przyznania dodatków energetycznych dla wniosków przyjętych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, tj. przed dniem 4 stycznia 2022 r., która zmieniła okres przyjmowania wniosków o dodatek energetyczny. Od dnia wejścia w życie ustawy o dodatku osłonowym wnioski o dodatek energetyczny pozostawia się bez rozpatrzenia do zmiany przepisów.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW (zadanie własne)

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym była udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji ucznia.
Do świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym zaliczamy:

- **Stypendium szkolne** przysługuje uczniowi jeśli dochód nie przekracza kwoty 600 zł na osobę w rodzinie, a jednocześnie w rodzinie ucznia występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium szkolne może być przyznane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy,
- **Zasiłek szkolny,** który może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym. Zasiłek szkolny jest świadczeniem jednorazowym.

W 2022 przyznano stypendia szkolne dla **41 dzieci** tj. uczniom szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych oraz szkół policealnych oraz **4** uczniom zasiłki szkolne. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości **60.479,70 zł** (w tym z dotacji budżetu państwa kwotę **48.383,76 zł**, ze środków własnych gminy **12.095,94 zł**).

KARTA DUŻEJ RODZINY I WIELKOPOLSKA KARTA RODZINY

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.
Od stycznia 2019r. prawo do posiadania karty przysługuje również rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.
W okresie sprawozdawczym **72 rodzinom** wydano **155 Kart Dużej Rodziny**, nie wpłynął żaden wniosek o wydanie Wielkopolskiej Karty Rodziny.

Ośrodek pozyskiwał również środki z innych źródeł, realizując inne programy wspierając tym samym potrzebujących mieszkańców gminy.

PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA"- edycja 2022

W 2022 roku ośrodek pomocy społecznej przystąpił po raz kolejny do **Programu Opieka Wytchnieniowa – edycja 2022,** którego głównym celem było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin i opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. W ramach realizacji programu pomocą objętych było **8 opiekunów** osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej wyniósł**: 72.689,77 zł.**
W roku 2022 nie był wymagany udział środków własnych gminy.

PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW"

W 2022 roku ośrodek pomocy społecznej przystąpił do realizacji programu **„Korpus Wsparcia Seniorów"**. Celem programu było wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. W ramach programu **10 seniorom** w wieku 65 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opaski bezpieczeństwa".

POMOC DLA OBYWATELI Z UKRAINY

Masowy napływ do Polski osób, które wjechały legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy spowodował potrzebę pilnego i doraźnego zapewnienia tym osobom pomocy i wsparcia. W 2022 roku na teren Gminy Mieścisko przybyło **65** obywateli Ukrainy. Dla osób tych Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa udzielił następującej pomocy:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę dla 58 osób; łączna kwota wypłaty wynosiła 17.400,00 zł
- świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w wysokości 40 zł na osobę za każdy dzień pobytu dla 12 osób; łączna kwota wypłaty wynosiła 222.560,00 zł
- opłacono jeden gorący posiłek dla 17 uczniów w szkole oraz dla 7 dzieci opłacono wyżywienie w przedszkolu; łączny koszt świadczenia wynosił 16.372,78 zł.
- zasiłki rodzinne z dodatkami dla 16 rodzin; łączna kwota wypłaty wynosiła 20.073,85 zł.

W okresie od lutego do grudnia 2022 r. rodziny z Ukrainy sukcesywnie opuszczały Gminę Mieścisko. Na koniec 2022 r. na terenie gminy zamieszkiwała 1 rodzina tj. samotna matka z pięciorgiem dzieci.

W związku z rosnącą inflacją cen paliw, energii i żywności rząd w celu poprawy sytuacji finansowej obywatelom Polski wprowadził pakiet rozwiązań pomocowych. W ramach tarczy antyinflacyjnej Polacy skorzystali z różnych form pomocowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

DODATEK OSŁONOWY (zadanie zlecone)

W 2022 roku tutejszy ośrodek realizował nowe rządowe zadanie mające na celu wsparcie gospodarstw domowych w związku z zniwelowaniem rosnących cen energii. Wysokość jednorazowej dopłaty dla gospodarstw domowych uzależniona była od źródła ogrzewania zainstalowanego w danym gospodarstwie domowym. Wysokość jednorazowej dopłaty dodatku osłonowego dla gospodarstw domowych, których główne źródło ogrzewania nie było zasilane węglem i paliwami węglopochodnymi wynosiła rocznie:

400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
850 zł dla gospodarstwa domowego składającego si e z 4 do 5 osób
1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

Natomiast w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi dodatek osłonowy wynosił rocznie:
500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób
1427,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy uzależniony był od dochodu gospodarstwa domowego i przysługiwał w gospodarstwie jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty **2100 zł** na osobę, oraz w gospodarstwie wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty **1500 zł** na osobę. W przypadku przyznawania dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada „złotówka za złotówkę". Oznacza to, że dodatek ten przysługiwał nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku pomniejszona została o kwotę tego przekroczenia. Warunkiem otrzymania dodatku osłonowego był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W roku 2022 wypłacono **946** dodatków osłonowych dla gospodarstw domowych, na łączna kwotę **684.724,70 zł,** z tego dla gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego było źródło zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi wypłacono **758** dodatków osłonowych **na kwotę 556.870,24 zł** oraz **188** dodatków osłonowych, **na kwotę 127.854,46 zł** dla gospodarstw domowych, których główne źródło ogrzewania nie było zasilane węglem i paliwami węglopochodnymi.

DODATEK WĘGLOWY (zadanie zlecone)

Kolejnym nowym rządowym programem, które w roku 2022 dla gospodarstw domowych realizował tutejszy ośrodek był dodatek węglowy. Dodatek węglowy jako dopłata do zakupu węgla przysługiwał jednorazowo gospodarstwom domowym w wysokości **3000 zł** bez względu na dochód gospodarstwa domowego, dla którego główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem lub paliwami węglopochodnymi zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem otrzymania dodatku węglowego był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W roku sprawozdawczym tutejszy ośrodek wypłacił **1448** dodatków węglowych dla **1448** gospodarstw domowych na łączna kwotę **4.344.000,00 zł.**

Kolejnymi nowymi formami pomocy w roku 2022 realizowanymi przez ośrodek pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw były:

DODATEK DO GOSPODARSTW DOMOWYCH Z TYTUŁU WYKORZYSTYWANIA NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA (zadanie zlecone)

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

1. 3000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
2. 1000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
3. 500 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
4. 2000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Bezwzględnym warunkiem uzyskania dodatku dla gospodarstwa domowego było potwierdzenie uzyskania wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. W roku 2022 w ramach wydatkowanych środków wypłacono **101 dodatków** dla gospodarstw domowych, w tym: 34 na zakup peletu drzewnego lub innej biomasy, 52 drewna kawałkowego, 5 gazu LPG i 10 oleju na łączną kwotę: **176.500,00 zł.**

DODATEK DLA PODMIOTÓW WRAŻLIWYCH (zadanie zlecone)

W ramach powyższej ustawy kolejna formą pomocy był dodatek dla podmiotów wrażliwych. Uprawnionymi podmiotami były m. in.: szkoły, przedszkola, żłobki, szpitale, noclegownie, przychodnie, domy pomocy społecznej, ochotnicze straże pożarne, placówki opieki nad niepełnosprawnymi, jednostki wspierania rodziny, podmioty prowadzące działalność kulturalną, kościoły i inne podmioty wymienione w ustawie. Dodatek przysługiwał podmiotom, które ponosiły koszty zakupu węgla kamiennego, brykietu lub pelletu zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego, pelletu drzewnego albo innego rodzaju biomasy, gazu skroplonego LPG, oleju opałowego, wykorzystywanych na cele ogrzewania, w związku z wykonywaniem przez te podmioty ich podstawowej działalności statutowej.
Główne źródło ciepła winno być wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków - CEEB. Dodatek dla podmiotów wrażliwych przyznany był jednorazowo na wybrane źródło ciepła. Kwota przyznanego dodatku miała na celu zrekompensować 40 proc. Wzrostu kosztów ogrzewania na sezon. Obliczenia przeprowadzało się na podstawie średniej ceny i ilości zużytego paliwa w latach 2019, 2020 i 2021(wybrane dwa lata).
W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku w ramach wydatkowanych środków wypłacił **2 podmiotom wrażliwym** działającym na terenie gminy, dodatki na łączną kwotę: **34.127,83 zł.**

DODATEK ELEKTRYCZNY (zadanie zlecone)

Z końcem roku 2022r. weszła w życie ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, która umożliwiła od miesiąca grudnia ubiegłego roku składanie wniosków o dodatek elektryczny.
W roku sprawozdawczym ośrodek przyjął 6 wniosków o wypłatę w/wym. dodatku, które zrealizowane zostały w 2023r.

PLAN FINANSOWY dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku **na rok 2022** w Dziale 852 – Pomoc Społeczna, w Dziale 853 – Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej, w Dziale 854 – Edukacyjna Opieka Wychowawcza oraz w Dziale 855 – Rodzina wynosił ogółem: **14.512.780,49 zł,** w tym :

1. Środki własne - 1.264.015,00 zł
2. Dotacje celowe - 8.172.462,88 zł
3. Fundusz Pomocy Ukrainie - 305.717,85 zł
4. Przeciwdziałanie COVID-19 - 4.770.584,76 zł (otrzymane środki: 4.721.624,76 zł)

WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO wydatków przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku za rok 2022r. w wymienionych powyżej Działach wyniosło ogółem: **14.091.567,45 zł,** co stanowi: **97,10 %** rocznego planu wydatków, w tym:

1.Środki własne - 1.233.578,61 zł
2.Dotacje celowe - 7.925.255,82 zł
3.Fundusz Pomocy Ukrainie - 277.282,63 zł
4.Przeciwdziałanie COVID -19 - 4.655.450,39 zł

Zwrot niewykorzystanych środków:

1.Środki własne - 30.436,39 zł
2.Dotacje celowe - 247.207,06 zł
3.Fundusz Pomocy Ukrainie - 28.435,22 zł
4. Przeciwdziałanie COVID -19 - 66.174,37 zł

Zwrot niewykorzystanych środków wynikał z dostosowania wydatków do faktycznych potrzeb. Zwrócona dotacja celowa nie mogła być przeznaczona na inny cel niż określony w decyzji Wojewody o jej przyznaniu.

Realizacja wszystkich wydatków w roku sprawozdawczym przebiegała zgodnie z planem finansowym.